

PERUSTOIMEENTULOTUEN ETUUSMENOT LASKIVAT VUONNA 2018

Kelan perustoimeentulotuen etuusmenot olivat 716,0 miljoonaa euroa vuonna 2018. Summa oli 0,8 % pienempi kuin vuonna 2017. Tukea maksettiin vuoden aikana 281 488 kotitaloudelle, mikä on 4 200 kotitaloutta (1,5 %) enemmän kuin edellisvuonna. Lukuja on verrattu Kelan maksaman perustoimeentulotuen tietoihin vuonna 2017. Kunnat maksoivat osan perustoimeentulotuesta siirtymäajan tammi–maaliskuussa 2017, joten Kelan tilasto vuodelta 2017 ei vielä sisältänyt perustoimeentulotukea kokonaisuudessaan.

Perustoimeentulotuen saajia oli vuoden aikana 408 393 henkilöä, määrä kasvoi 1,4 % edellisvuodesta. Nuoria 18–24-vuotiaita tuen saajia oli vuoden aikana 74 160 henkilöä, mikä on 6,3 % vähemmän kuin edellisvuonna. Sen sijaan 25 vuotta täyttäneiden tuen saajien määrä kasvoi 3,7 % vuodesta 2017. Heitä oli vuoden aikana 232 159 henkilöä.

Perustoimeentulotuen saajia vuoden 2018 aikana oli 7 % väestöstä. Perustoimeentulotuen saaminen on yleisintä 18–24-vuotiaiden joukossa. Heistä perustoimeentulotukea sai vuoden aikana 17 % ikäluokasta. 25 vuotta täyttäneiden osalta vastaava osuus oli 6 %. Alle 18-vuotiaista joka kymmenes sai perustoimeentulotukea.

Taulukko 1. Kelan maksama perustoimeentulotuki ja tuen saajat vuonna 2018

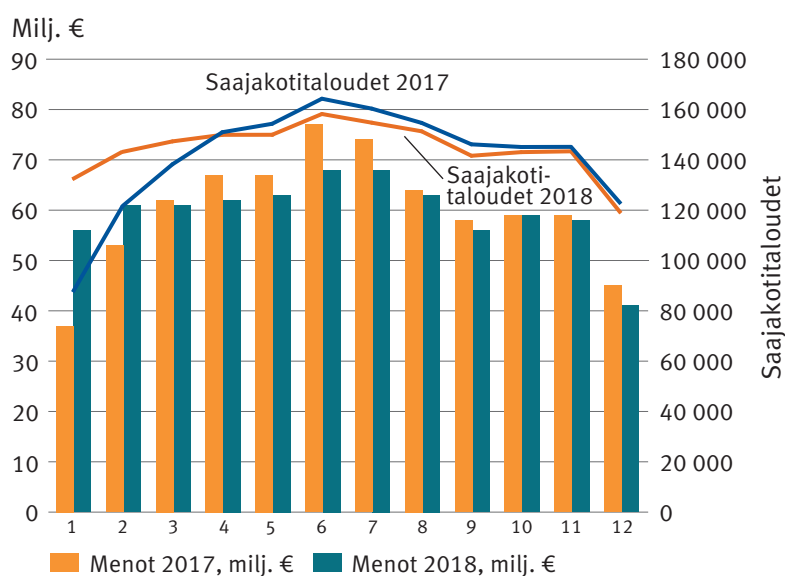
	Vuonna 2018	Muutos vuodesta 2017, %*
Perustoimeentulotuen menot, milj. €	716,0	-0,8
Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet	281 488	1,5
Perustoimeentulotuen saajat	408 393	1,4

* muutos Kelan maksamaan perustoimeentulotukeen

Kuukausitasolla tarkasteltuna sekä perustoimeentulotuen saajakotitalouksien määrä että etuusmenot olivat vuonna 2018 huhtikuusta alkaen hieman pienemmät kuin edellisvuonna. Kunnat maksoivat osan perustoimeentulotuesta siirtymäajan tammi–maaliskuussa 2017, joten Kelan perustoimeentulotuen tilastot ovat vertailukelpoisia huhtikuusta 2017 alkaen.

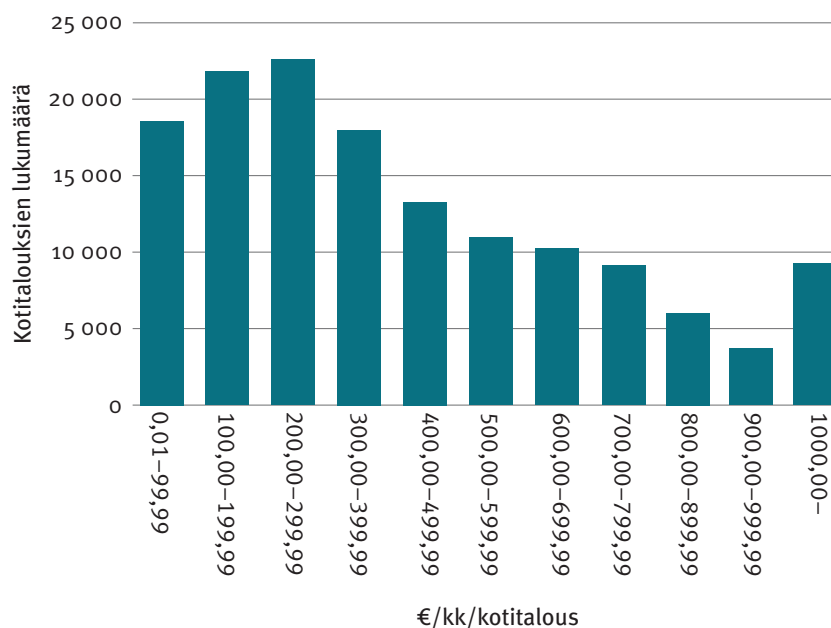
Kesäkuukausina 2018 saajakotitalouksia oli 3–4 % edellisvuotta vähemmän ja etuusmenot olivat 8–11 % pienemmät. Tämä johtuu osittain siitä, että opiskelijat siirtyivät yleisen asumistuen piiriin elokuussa 2017 ja opintolainan valtiontakauksen määrää nostettiin. Nämä lainmuutokset vähensivät perustoimeentulotuen saamista opiskelijoilla. Loka–marraskuussa 2018 saajakotitalouksien määrä ja etuusmenot olivat noin prosentin pienemmät kuin vuonna 2017.

Kuvio 1. Kelan maksaman perustoimeentulotuen saajakotitaloudet ja etuusmenot kuukausittain 2017–2018

Marraskuussa 2018 perustoimeentulotukea sai 143 491 kotitaloutta ja keskimääräinen maksettu tuki oli 437 euroa kotitaloutta kohti. Tyypillinen tuen määrä oli 100–299 euroa, sen verran tukea sai 31 % saajakotitalouksista. Saajakotitalouksista 44 % sai tukea marraskuussa alle 300 euroa. Tuhat euroa tai enemmän tukea sai 9 231 kotitaloutta eli 6 % saajakotitalouksista.

Kuvio 2. Perustoimeentulotukea saaneet kotitaloudet marraskuussa 2018: tuen määrä

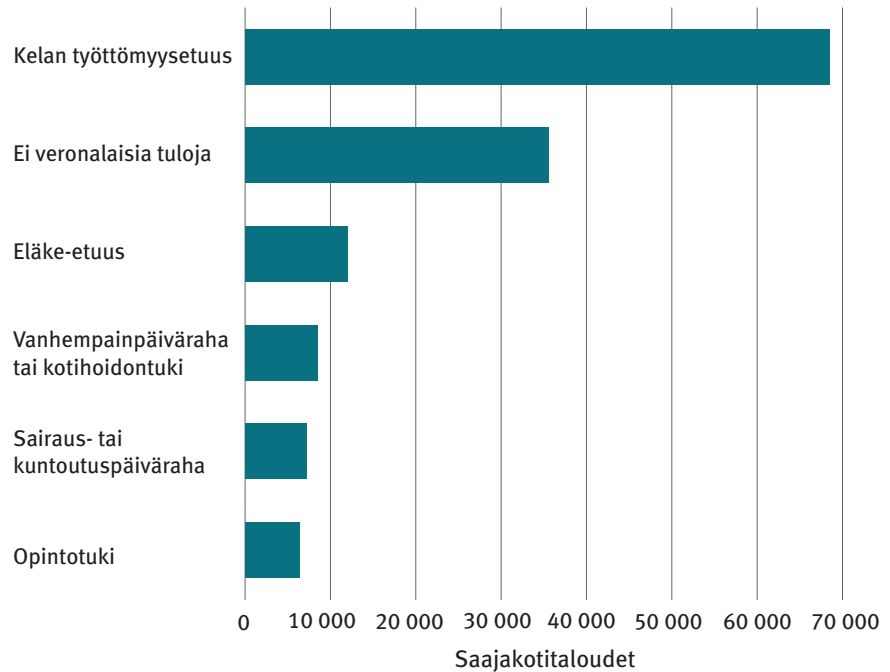

Marraskuussa 2018 perustoimeentulotukea saaneista kotitalouksista 48 % sai samanaikaisesti Kelan maksamaa työttömyysetuutta eli työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa. Henkilötasolla mitattuna 77 064 henkilöä sai marraskuussa sekä perustoimeentulotukea että Kelan työttömyysetuutta. Määrä on puolet perustoimeentulotukea saaneista 18–64-vuotiaista henkilöistä. Toisin päin tarkasteltuna reilu kolmannes (36 %) Kelan työttömyysetuuden saajista sai perustoimeentulotukea marraskuussa 2018. Aktiivimallin takia alennetun Kelan työttömyysetuuden saajista 40 % sai perustoimeentulotukea.

Joka neljäs perustoimeentulotuen saajakotitalous ei saanut lainkaan veronalaisia tuloja marraskuussa 2018. Nämä kotitaloudet saivat tyypillisesti vain yleistä asumistukea, mutta osalla ei ollut lainkaan tuloja. Joukossa oli myös yksinhuoltajaperheitä, jotka saivat asumistuen lisäksi lapsilisää, elatusapua tai elatustukea.

Marraskuussa 2018 perustoimeentulotuen saajakotitalouksista eläke-etuutta sai 11 984 kotitaloutta eli 8 % perustoimeentulotuen saajakotitalouksista. Sairaus- tai kuntoutuspäivärahaa sai 4 % ja vanhempainpäivärahaa tai kotihoidon tukea sai 6 % kotitalouksista. Opintotukea sai 4 % kotitalouksista.

Kuvio 3. Perustoimeentulotukea saaneet kotitaloudet marraskuussa 2018 ja tulon lähteet

Tässä tilastokatsauksessa verrataan perustoimeentulotukea saaneita kotitalouksia marraskuussa 2018 ryhmiteltynä niiden saamien tulojen mukaan. Ryhmät ovat Kelan työttömyysetuutta saaneet kotitaloudet, ei veronalaisia tuloja saavat kotitaloudet sekä eläkeläiskotitaloudet. Viimeksi mainitussa ryhmässä ovat kotitaloudet, jotka saivat eläke-etuuksia mutta eivät Kelan maksamaa työttömyysetuutta. Nämä kolme ryhmää muodostivat 80 % perustoimeentulotukea saaneista kotitalouksista marraskuussa 2018.

Taulukko 2. Perustoimeentulotukea saaneet kotitaloudet marraskuussa 2018 ryhmiteltynä tulonlähteen mukaan

Ryhmä	Kotitalouksien lukumäärä	Keskimääräinen tuki, €/kk/kotitalous	Yhtäjaksoisen tukijakson pituus keskimäärin, kuukausia*
Kaikki kotitaloudet	143 491	437	10
Kelan työttömyysetuus	68 528	321	11
Ei veronalaisia tuloja	35 614	688	10
Eläke-etuus	10 756	262	6
Muut kotitaloudet	28 593	468	7

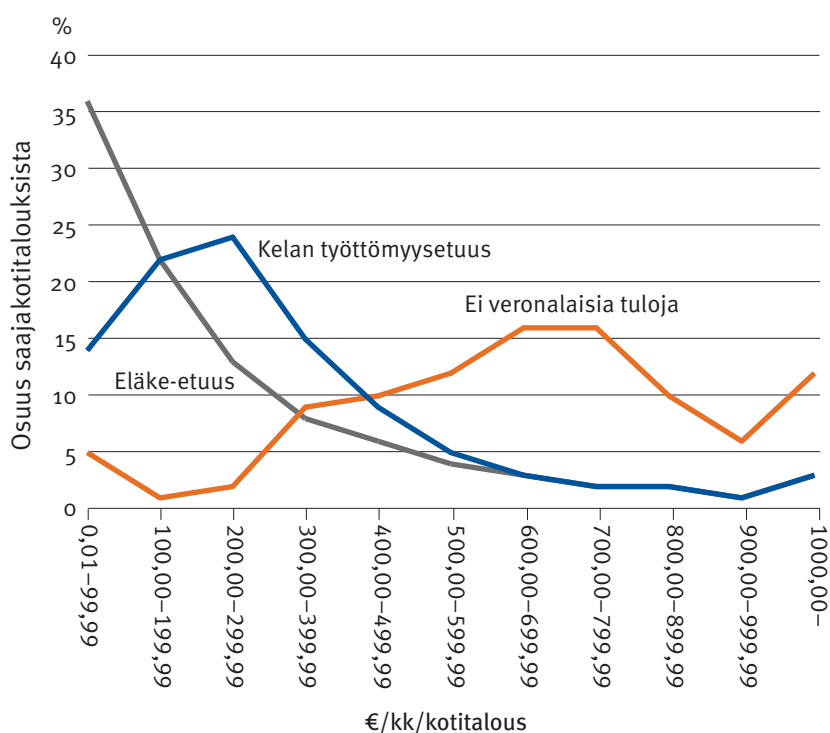
*Kela on maksanut tukea tammikuusta 2017 alkaen, joten pisin mahdollinen tukijakso on 23 kuukautta

Perustoimeentulotuen määrä

Keskimääräinen perustoimeentulotuen määrä marraskuussa 2018 oli 437 euroa kotitaloutta kohti. Perustoimeentulotuen määrä oli suurin kotitalouksilla, joilla ei ollut ensisijaisia veronalaisia tuloja. Niillä keskimääräinen tuen määrä oli 688 euroa. Eläke-etuus saavilla perustoimeentulotuen määrä oli pienin, keskimäärin 262 euroa. Kelan työttömyysetuutta saavilla keskimääräinen perustoimeentulotuki oli 321 euroa.

Kelan työttömyysetuutta saavilla kotitalouksilla perustoimeentulotuen määrä oli tyypillisesti 100–299 euroa marraskuussa. Ilman veronalaisia tuloja olevilla kotitalouksilla perustoimeentulotuen määrä oli tyypillisesti 600–799 euroa ja niistä useampi kuin joka kymmenes kotitalous (12 %) sai perustoimeentulotukea 1 000 euroa tai enemmän. Eläkeläiskotitalouksilla perustoimeentulotuen tarve on pienintä. Niistä yli kolmasosa (36 %) sai perustoimeentulotukea marraskuussa alle 100 euroa.

Kuvio 4. Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet marraskuussa 2018: tuen määrä eri saajaryhmissä

Perustoimeentulotuen tukikauden pituus

Marraskuussa 2018 perustoimeentulotukea saaneista kotitalouksista lähes joka neljäs (24 %) oli saanut tukea yhtäjaksoisesti yli puolitoista vuotta eli vähintään 19 kuukautta. Kela on maksanut perustoimeentulotukea tammikuusta 2017 alkaen, joten pisin mahdollinen yhtäjaksoinen tukikauden pituus oli 23 kuukautta. Joka kolmas kotitalous oli saanut tukea yhtäjaksoisesti korkeintaan kolme kuukautta.

Kelan työttömyysetuutta saaneista kotitalouksista 29 % oli saanut marraskuussa perustoimeentulotukea yhtäjaksoisesti vähintään 19 kuukautta. Lähes joka kymmenennellä kotitaloudella (9 %) tukikauden pituus oli 11 kuukautta eli perustoimeentulotukea oli maksettu yhtäjaksoisesti vuoden 2018 alusta. Joulukuussa perustoimeentulotuen saaminen katkeaa monella saajakotitaloudella veronpalautusten takia.

Eläkeläiset saavat perustoimeentulotukea tyypillisesti vain lyhyen aikaa: marraskuussa tukea saaneista eläkeläiskotitalouksista 61 % oli saanut tukea yhtäjaksoisesti korkeintaan 3 kuukautta.

Kuvio 5. Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet marraskuussa 2018: yhtäjaksoisen tukikauden pituus eri saajaryhmissä

